

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk analys av virke funna vid utgrävningen av kvarteret Saluhallen 1, Lund

Linderson, Hans

2011

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Linderson, H. (2011). *Dendrokronologisk analys av virke funna vid utgrävningen av kvarteret Saluhallen 1, Lund*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2011:66). Lund University.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF QUATERNARY GEOLOGY
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN
HANS LINDERSON

29 november 2011

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2011:66
Hans Linderson

DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV VIRKE FUNNA VID UTGRÄVNINGEN AV KVATERET SALUHALLEN 1, LUND

Uppdragsgivare: Ivan Balic, Kulturen, Box 1095, 221 04 Lund

Område: Lund Prov nr: 69502-505 Antal sågprover: 4+4

Dendrokronologiskt objekt: förrådsgröp=1, Skiftesverksbrunn=2,3(plank),4(stolpe)

Resultat:

CATRAS Dendro nr:	kontext Nr :	Träd slag	Antal år; 2 radier om inget annat ang	Splint (Sp) Bark (B) Vank. (W) - = saknas	Datering av yttersta årsring i provet *	Beräknat Fällningsår E(Efter) S(sommarhalv-året)	Trädets Egenålder, uppskattad	Dimension, Diameter (cm)
69462	55	Ek	132	Nära sp.	1118	1139 ± 2	160-170	
69463	127	Ek	109	Sp 20, näraW	1137	1139 ± 2	160-170	
69464	136	Ek	49	Sp 23, B	Ej datering	*	50-80	
69465	149	Ek	32	Sp 10, B	Ej datering	*	40-70	
69502	1	Bok	174	W	1147-LW*	S 1147	250-350	60
69503	2	Ek	227;1	Ej sp	987	E 997	350-400	90
69504	3	Ek	175;1	Ej sp	944	E 954	240-300	70
69505	4	Ek	132	Ej sp	1003	E 1013	250-320	70

*-LW(Late Wood) sensommarved saknas I sista årsringen

Tidigare undersökning från kvarteret, Saluhallen 1, är given med kursiv stil.

Kommentarer och diskussion kring dateringsresultaten

Plankan av **bok** från förrådsgröpen, prov 1, är **avverkad juli 1147**. Dess växtplats kan mycket väl vara samma som den äldre brunnen (2452) funnen på kvarteret blekhagen (avverkningsåret är dock inte det samma).

Plankorna och stolpen från skiftesverksbrunnen dateras med stor tydlighet. Tyvärr saknas alla ytkaraktärer i proven så att endast "efter" dateringar (*terminus post quem*) kan ges i formell mening. De tre virkesdelarna är tagna från olika träd som kan ha vuxit på olika ståndorter. De tillhör dendrokronologiskt, den stora gruppen av gammal Lundaek som har insamlats genom åren.

Träden utgörs av grova och gamla ekar som kan förefalla ohanterliga för upphuggning och transport, men virket är sannolikt utan kvist som det blir i täta och högväxta bestånd och därmed lätta att spräcka. Alla planken är radiärt uttagna ur stocken.

En något mer vågad tolkning av dateringsresultaten av ekvirket skulle bli långsökt. Det förefaller mer troligt att man har huggit bort 60 årsringar på stock nummer 2 än att denna är återanvänd efter 60 år. Spridningen av dateringen styrker detta. Om virket nu har ett gemensamt fällningsår så bör sannolikheten för ett sådant år avta efter **1010-talet**. Det skulle vara osannolikt att avverkningen inträffat efter 1000-talets första hälft.

Kommentarer dateringsresultaten

*Prov 69462 och 69463 är tagna ur virke som är kluvet ur samma ekstock och dateras till 1137-1141 e kr. Att prov 69462 kan dateras så exakt utan splint beror på att det kan fastställas att proven är tagna ur samma träd. Varje virkesdel utgör cirka en åttondel till en sjättedel av stockarealen, det är därför inte så märkligt att två virkeselement kan komma från samma träd. **Lokal proveniens***

Prover med oklara dateringsresultat*

*Prov 69464 och 69465 kan inte med säkerhet dateras. De har **inget dendrokronologiskt samband** med de ovan nämnda proverna. Deras relativa åldersskillnad förefaller vara 15 år så att prov 69465 är avverkad 15 år tidigare än prov 69464. De bästa dateringsförslagen, långt ifrån säkra, är vinterhalvåret 1056/57 e kr och 1041/42 e kr. De förefaller inte vara återanvända eftersom de har intakt splint och bark runt hela sågskivan.*

Hans Linderson

Sölvegatan 12, S-223 62 Lund Tel. +46 46 222 78 91, 0738-448812

Fax +46-46-2224830

e-mail: Hans.Linderson@geol.lu.se

Faktura framställs senare av Lunds Universitet.
Mätresultaten kommer att bevaras på laboratoriet och utnyttjas i universitetets forskning.
Proverna kommer att ingå i RAÄ´s arkiv och förvaltas av laboratoriet.
Rapporter och andra skrifter angående de dendrokronologiska resultaten tas tacksamt emot.
Med hälsning och önskan om fortsatt samarbete.

Hans Linderson, Laboratorieföreståndare
Lunds Universitet
Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, Sölvegatan 12, 223 62 Lund
E-post: Hans.Linderson@geol.lu.se
Tel: 046-2227891 , 0738-448812